

ASFALTSSELGER: Elin Lende pleier å stå ved en av inngangene til Vågen Amfi når hun selger Asfalt, men tar gjerne turen opp i Langgata også. – Folk er så hyggelige i Sandnes, sier hun.

«Asfalt» ga selvtillit og håp

I fem år har Elin Lende (52) solgt gatemagasinet Asfalt i Sandnes. – Uten denne jobben tror jeg neppe jeg ville vært her i dag, sier hun.

TROND EIRIK OLSEN
tekst og foto

For mange av dem som er innom Vågen Amfi har Elin Lende blitt et kjent ansikt. Ved inngangen til Coop Extra står hun nesten daglig og selger gatemagasinet Asfalt. Magasinet presser hun ikke på noen, men titt og ofte kommer det personer bort for å kjøpe eller veksle noen hyggelige ord.

– Folk er så hyggelige. Det er utrolig hva et godt smil og fine ord kan gjøre. Har jeg en dårlig dag når jeg står opp blir den fort lettere når jeg kommer meg ut for å selge Asfalt. Folk i Sandnes er gode mennesker, sier hun.

Veteranselger

Lende har hatt jobben som selger av Asfalt helt siden gatemagasinet startet opp 1. april 2009. Hun er således veteran blant de rundt 150 registrerte selgerne i byen og har tittelen «selger 10 i Sandnes». Flere ganger i uken er hun oppom kontoret til byprestene for å kjøpe nye magasin som hun selger videre på gaten. Mellomleddet beholder hun selv.

– Hadde jeg ikke hatt denne jobben er jeg ikke sikker på om jeg i det hele tatt ville vært her i dag. Det at jeg kan stå her og utføre en jobb gir meg verdighet og samtidig verdifull sosial kontakt med andre mennesker. Jeg blir stadig kjent med nye mennesker. Etter så mange år med rus gjør det godt å kunne stå opp til noe fast og trygt.

Tøff historie

Elin Lendes historie er tøff. Det handler om en vanskelig barndom med en far som var alkoholiker og en eldre bror som begynte å ruse seg tidlig. Selv begynte Lende å ruse seg alle-

rede i 13–14-årsalderen. Dermed kom hun inn i en spiral som var vanskelig å komme ut av. Det ble både alkohol-, pille- og narkotikamisbruk. I tillegg har hun gått gjennom forhold preget av mishandling og opplevd at begge barna ble plassert i fosterhjem.

– Vanskelig familiesituasjon og valg av feile venner var nok det som gjorde meg til rusmisbruker. Jeg har vanket i svært dårlige miljøer både i Stavanger og Sandnes. Det er et liv som det ofte er vanskelig å ta seg ut av, sier hun og forsetter:

– For meg ble Asfalt utvilsomt et vendepunkt. Det ga meg selvtillit og verdighet tilbake. Nå har jeg noe å stå opp til. Jeg kommer meg ut hver dag og kan legge meg med følelsen av å ha gjort noe nyttig. I tillegg kan jeg jo ikke svikte kundene mine, sier hun og smiler.

– Så Asfalt har gitt deg et nytt liv?

– Ja, det går vel an å si det slik. Jeg har det bedre enn på lang tid. I tillegg til å ha noe fast å gå til daglig har jeg to flotte barn

Asfalt

- Gatemagasin som selges av mennesker med ruserfaring, og er i en vanskelig livssituasjon.
- Selger kjøper bladet for 25 kroner og selger det videre for 50 kroner. Selger beholder mellomleddet som lønn.
- Første utgave kom på gaten 1. april 2009.
- I dag selges magasinet i et opplag på 34.000.

og barnebarn som jeg i dag har et godt forhold til. Jeg kommer nok til å forsette som Asfalt-selger så lenge jeg kan. Det er en mulighet som har gitt flere enn meg nytt håp, sier hun.

– Hva tenker du når du ser unge mennesker som ruser seg i sentrum i dag?

– Det gjør vondt i hjertet mitt, sier hun stille.

Dagens gauk

Navn: Gry Østrått Sædberg
Alder: – Fortrenger alderen
Sivilstand: Samboer
Bor: Smeaheia
Stilling: Markedssjef Sandnes kulturhus

■ Hva er dine planer for slutten av uken?

– Søndag er siste spilledag for Les Misérables i denne omgang. Heldigvis får vi den tilbake i juni. Det er ellers vinterferie og jeg tar meg sikkert noen dager fri, men ser fram til torsdag 27. februar, da kommer Riksteatret med SAGA - dukketeater for voksne, som handler om finanskrisen på Island. Det er visstnok hysterisk morsomt.

■ Har du et yndlingssted i Sandnes?

– Har mange, alt etter hva jeg er ute etter. Tribute for rockekonserter, Skei for musikk, Rostrup for fersk kaffe, mange gode spisesteder og mange bra klesbutikker.

■ Hvem er Sandnes største kjendis?

– Spørs i hvilken sammenheng. Akkurat nå sier jeg Thomas Dybdahl.

■ Hva er du mest stolt av i Sandnes?

– Er stolt av hele byen, jeg, og setter nå min lit til byantikvar Gro Persson om mer bevaring, og at riving av flotte gamle bygninger stoppes.

■ Bil eller sykkel?

– Sparkesykkel.

■ Øl eller vin?

– Vin.

■ Stanley Wirak eller Thor Magne Seland?

– Blander meg på ingen måte inn i politikken.

■ Hvilke aviser leser du?

– Jeg er avisoman (ser ikke på TV). Privat holder vi Stavanger Aftenblad, RA, Sandnesposten og Dagens Næringsliv. I helgene kjøper jeg gjerne Aftenposten og Dagbladet i tillegg.

■ Hvor går neste reise?

– Neste reise går til London på fotballkamp med 14-åringen.

■ Hvem fortjener en rose?

– Min snille 94 år gamle mormor som fortsatt bor alene til tross for en skrantende helse – og som til tross sin høye alder holder avisene, og trimmer på den måten hodet hver dag.